చెళ్ళూరి రఘు[illegible]

ఆమె ఎవరో కాదు

కుక్క లోపలికి వచ్చేసింది చురుకుగా ముందుకొస్తోంది. ఆమె చూసింది. తలుపులు వేసింది. కర్ర పుచ్చుకుంది. కుక్క గమనించింది. ఆహారానికి బదులు, శిక్ష పడుతుందని మొరగసాగింది. పీడ వదిలింది. ఆమె తలుపులు తలుపులు తీసేసింది. కుక్క సాహంకారంగా బయటకి పరిగెత్తింది. అది ఆ పూట గ్రామ సింహం కాదు. సింహం!

తను తన నెలవులు తప్పిన.... ???

సరస్వతి సిటీబస్ దిగింది. సన్నగా చినుకు పడుతోంది. వాన పెద్దది కాకుండా యింటికి చేరుకోవాలి. బస్ స్టాప్ కి రెండు ఫర్లాంగుల దూరం యిల్లు. రోడ్లు అప్పటికే బురదగా తయారైనాయి. సాయంత్రం సమయం బజారు రష్‌గా వుంది.

సరస్వతి వేగంగా నడుస్తోంది. అయినా యింటికి చేరేసరికి తడిసిపోయింది.

"తడిసిపోయావా? అయినా వానల్లో సినిమాకెందుకో? ముందు తల తుడుచుకో" అంది జయమ్మ.

కరెంటు పోయింది. కాండిల్స్ వెలుగుతున్నాయి యింట్లో. జయమ్మ వంటలో వుంది.

సరస్వతి బట్టలు మార్చుకొని, జడ వేసుకుంటుండగా కరెంటు వచ్చింది. [illegible] హోమ్‌వర్క్ రాసుకుంటుంది.

"[illegible] సినిమాకి పోవే!" జయమ్మ కేక.

సరస్వతి [illegible] గదిలో వాన చూస్తూ కిటికీ దగ్గర [illegible] కూర్చుంది. ప్రక్కగా [illegible] చదువుకుంటున్నారు. సరస్వతికి [illegible] వేసి తమ్ముళ్ళని [illegible]

"నువ్వు చూసొచ్చావా సినిమాకి ....?" ఉత్సాహంగా అన్నాడు.

"ఈ సారి తీసుకువెళ్తావే"

"ఈ సారి తెస్తాలే."

"మొండి వెధవ్వి.... వాణి నువ్వులే."

వాణికూడా కదలకపోయేదే! కాని పెద్దక్క హోంవర్కు చేసిపెట్టదేమోనని, టీ తెచ్చింది.

"ఎలా వుందక్కా సినిమా!" గిరిజ ప్రక్కగదిలోంచి వచ్చింది.

"పెద్ద బాగాలేదు."

"అందుకే నేను వెళ్ళను!"

[illegible] జయమ్మ వంటయింది. అన్నానికి రమ్మంది.

"నేను తర్వాత తింటానమ్మా!" అంది సరస్వతి.

పిల్లల భోజనాలైనాయి. తొమ్మిది దాటింది. వాళ్ళు పడుకున్నారు. సరస్వతి ఏదో నవల చదువుకుంటోంది.

"ఇంకా రాలేదు మీ నాన్నగారు! ముసురు రోజుల్లోనైనా ముందు రాకూడదూ?" జయమ్మ ప్రక్క కుర్చీలో కూర్చుంది.

సరస్వతి మాట్లాడలేదు.

"ఆ సంగతేం చేశావు? మీ నాన్నగారు కనుక్కోమన్నారు. ప్రొద్దుటినుంచి మరచిపోయాను!"

సరస్వతికి దృష్టి చెదిరింది. పుస్తకం చదవడం మానివేసింది! [illegible]లో పడింది.

పెళ్ళి సంగతిమరి.

[illegible] భవితవ్యం సంగతి.

సరస్వతికి వారం రోజుల క్రిందట పెళ్ళిచూపులు జరిగాయి. కృష్ణ ఆమెకి నచ్చాడు.

వెటర్నరీ డాక్టర్.

జయమ్మకి అతడు అల్లుడు కావాలనివుంది. కట్నాల గురించి పేచీ కాదన్నారు. మీ సంతోషంకొద్దీ పెట్టుకున్నదే తప్ప మేం ఏదీ అడగమన్నారు.

ఈ కాలంలో యిలాంటి మాట వస్తుందా!

సరస్వతి బియ్యే ప్యాసయింది. కొన్నాళ్ళు ఆమెకి వుద్యోగం చెయ్యాలని వుంది. అదే తల్లితో అంది.

"చాల్లే. నయం. వెర్రివేషాలు వెయ్యకు. నువ్వేం మమ్మల్ని ఉద్ధరించక్కర్లేదు. ఈ సంబంధం చేసుకో!"

గేటు చప్పుడయింది. చిన్నారావు వస్తున్నాడు. ఇద్దరూ సంభాషణ మాని లేచారు.

"ఇంకా పడుకోలేదా?" చిన్నారావు అడిగాడు కూర్చుంటూ.

"త్వరగా బట్టలు మార్చుకుని రండి ఇప్పటికే పొద్దుపోయింది." జయమ్మ వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

భోజనాల దగ్గర జయమ్మ భర్తతో చెప్పింది. "మీ అమ్మాయి వుద్యోగం వెలగబెడుతుందట."

"అదీ మంచిదే." అన్నాడాయన.

"మీ వివేకం తెల్లారినట్టే వుంది. దాని వెర్రి వాగుడికి వంత పాడకండి. ఇలాంటి సంబంధం తప్పిపోతే మళ్ళీ రాదు."

"ఏమంటావమ్మా?"

సరస్వతికి పట్టుపట్టడం చేతకాలేదు.

పెళ్ళయిపోయింది సరస్వతికి కృష్ణకి బంధువులు చేరుకున్నారు. శ్రావణమాసంలో అత్తవారింటికి ముహూర్తం పెట్టారు. ఇంకా రెండు నెలలుంది. సరస్వతికి భయం పట్టుకుంది. ఆ పల్లెలో వుండటం ఎలాగ? పైగా [illegible] కాపురం? [illegible] ఎక్కువయినాయి.

అందర్నీ వొప్పించాలి ఎదురుతిరగాలి. ఎన్నో అవస్థలు.

"అదేం చెబుతుందండీ!"

"నువ్వు తొందరపడతావేం?"

"నోరు బిగించుకోక చెప్పవే"

"సరే" అంది సరస్వతి.

ఆమెకి పెళ్ళంటే వ్యతిరేక భావం లేదు. తన్ను ఒక అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకుందా

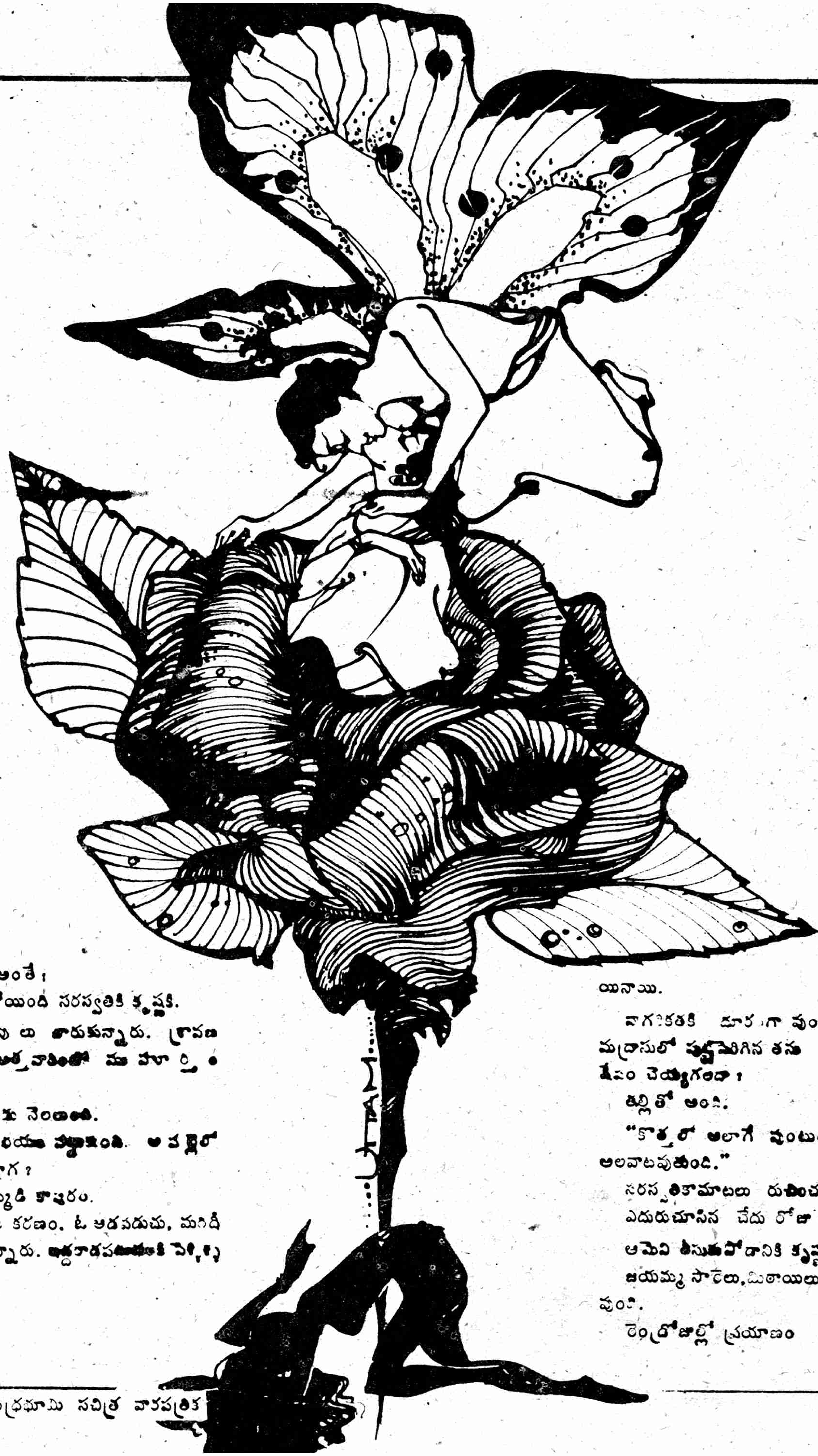

మసలుతుంది. అంతే!

పెళ్ళయిపోయింది సరస్వతికి కృష్ణకి.

బంధువులు జారుకున్నారు. శ్రావణ మాసంలో అత్తవారింటో ముహూర్తం పెట్టారు.

ఇంకా రెండు నెలలుంది.

సరస్వతికి భయం పట్టుకుంది. ఆ పల్లెలో వుండటం ఎలాగ?

పైగా ఉమ్మడి కాపురం.

మామగారు కరణం. ఓ ఆడపడుచు, మరిదీ చదువుకుంటున్నారు. ఇద్దరాడపడుచులకి పెళ్ళిళ్ళయినాయి.

నాగరికతకి దూరంగా వుంది ఆ పల్లె. మద్రాసులో పుట్టిపెరిగిన తను అక్కడ కాలక్షేపం చెయ్యగలదా?

తల్లితో అంది.

"కొత్తలో అలాగే వుంటుందే. త్వరలో అలవాటవుతుంది."

సరస్వతికా మాటలు రుచించలేదు.

ఎదురుచూసిన చేదు రోజు వచ్చిపడింది.

ఆమెని తీసుకుపోడానికి కృష్ణవచ్చాడు.

జయమ్మ సారెలు, మిఠాయిలు చెయ్యడంలో వుంది.

రెండ్రోజుల్లో ప్రయాణం సరస్వతి లేచి

తిరుగుతున్న సంతోషంగా లేదు కన్నవారిని వదిలిపోవాలన్న బాధ ఒకటి. అక్కడ ఎలా వుండటం అన్నది ప్రధాన సమస్య!

"సినిమాకి వెళదామా?" అన్నాడు కృష్ణ.

"ఎందుకు లెద్దురూ!" అనాసక్తిగా అంది.

"దా.... చూసివద్దాం."

బలవంతంగా బయలుదేరింది. సినిమా అయ్యాక బీచ్‌లో కూర్చున్నారు కృష్ణ అంటే కొత్తతనం తగ్గిందామెకి.

"మీరు ఎక్కడికయినా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకుంటారా?

"ఏం?"

"నేనక్కడ వుండలేను."

"కొత్త కనుక అలావుంటుంది. వ్వంతూరికి రావడానికి ఎంత కష్టపడ్డాను? ఎందర్ని పట్టుకున్నాను?"

సరస్వతి వుసూరుమంది. తన మీద అభిమానం వల్ల చేయించుకుంటాను అంటాడు అనుకుంది.

కృష్ణ తనయింటివారి గురించి, వూరు గురించి ఏవో చెబుతున్నాడు. ఆమె వినాలనిపించలేదు.

"రండి వెళ్ళిపోదాం" లేచింది.

"కోపం వచ్చిందా?" నవ్వుతూ అడిగాడు.

సరస్వతి మాట్లాడలేదు.

"నీకావూరు నచ్చుతుంది సరస్వతీ. నువ్వు భయపడనవసరంలేదు."

"ఎప్పటికీ నచ్చదు" లోపలే అనుకుంది.

* * *

బస్సుదిగి రిక్షాలో రేవులోకి వచ్చారు కృష్ణ సామానంత పడవలో వేయించాడు సులివెచ్చటి హృదయ కిరణాలో పడవ గోదావరిలో సాగిపోతోంది. ఆ నిశ్శబ్దం సరస్వతికి భయం కలిగించింది. ఏదో గుహలోకి పోతున్నట్లుంది.

పడవ దిగి జట్కా ఎక్కారు. మట్టిరోడ్ల గుండా జట్కా పరుగులేస్తూ పోతోంది.

సరస్వతికి భయం భయంగా వుంది.

జట్కా కంకర రోడ్డు ఎక్కి వూర్లోకి ప్రవేశించింది. పెంకుటిళ్లు, పూరిగుడిసెలతో పల్లె నిశ్శబ్దంగా వుంది.

అమ్మవారి గుడి దగ్గర స్పీకర్ అదరగొడుతోంది. బండి చూసి చాల మంది కుతూహలంగా చూస్తున్నారు.

కొంతమంది బండి కూడాపడ్డారు.

సరస్వతికి విసుగ్గావుంది. బండి గుమ్మంలో ఆగగానే ఆమె అత్తగారితో సహా చాలామంది ముత్తయిదులు స్వాగతం చెప్పారు. దిష్టి తీసి మంగళహారతి యిచ్చారు.

"బ్రతుకుజీవుడా!" అంటూ గదిలోకి వచ్చింది.

"ఇదే మన గది." కృష్ణ లుంగీ చుట్టుకుంటూ అన్నాడు.

మట్టి గోడలతో, ఓపాత రకం మంచంతో ఎలక కన్నాలతో, అనేక పటాలతో గది నిండి వుంది.

"వదినా.... కాఫీ...."

కొంత పెద్ద కంచు గ్లాసుతో తెచ్చి యిచ్చింది. ఆ పాలవాసనకి త్రాగాలనిపించలేదు.

ఓరోజు గడపటం ఓయుగం గడిచినట్లుంది సరస్వతికి నాగరికతనుంచి అనాగరికతకి వచ్చిపడినట్లయింది.

ఆమె పెరిగిన జీవనానికి, పంచుకున్న జీవితానికి స్పష్టమైన అంతరముంది!

ఆ యిల్లు తోటల్లో వుంది. పెంకుటింటికి ప్రక్కనే దుబ్బుగడ్డి పాక వుందికూడా. అది అగ్నిహోత్రం దరిణీకం. కచేరి సాధ్యమైనంత ఎక్కువ కాలం అక్కడే వుంటాడు. ఇంటి విషయాల్లోమా అతిదేం పట్టించుకోడు!

ఇంటి చుట్టూ ముళ్ళచెట్లతో కంచె. అక్కడక్కడ సపోటా బత్తాయి చెట్లు ఎక్కువగా కొబ్బరిచెట్లు. రోడ్డు మీద జనం కనిపించరు కూడా!

పెరటి వైపున యింకా అడవిగా తోచింది సరస్వతికి. పశువులపాక గడ్డివాములూ. అరటి చెట్లూ!

కరంటు తప్ప నాగరికత లేదాయింట్లో. పెంకుటిల్లు యిక్ష్వాకుల కాలం నాటిది కనీసం గచ్చు కూడా లేదు.

సరస్వతికి నడుస్తుంటే మట్టి అంటుకుంటోంది. అసలే వానాకాలం విపరీతమైన వానలు! అలవోకగా నడుస్తుంటే జారిపడుతోంది!

"ఇల్లయినా బాగుచేయించుకోకూడదటండీ" అన్నది భర్తతో.

"నాన్నగారిష్టం."

"మీరయినా చెప్పకూడదా?"

"చెప్పవచ్చుననుకో. ఇంటి మీద ఎంత సొమ్ము పెట్టినా కలిసిరాదు నాన్నగారు పొలం కొంటూంటారందుకే!"

"భలే మనుషులు!"

రెండోవాడు

మామ్మగారికి ఎదురయ్యాడు గోపి.

"ఏరా అబ్బాయ్.... ఏం చదువుతున్నావు?" అడిగారు మామ్మగారు.

"ఇంటర్ సెకండియర్" చెప్పాడు గోపి.

"రెండో ఏడు అంటున్నావు ఓసారి పోయిందా?" అన్నారు మామ్మగారు సందేహంగా.

—జి. రామకృష్ణ (తుని)

మందు

"మీరిచ్చే మందుతో జ్వరంతగ్గేట్టు లేదు. బాగా చెమటలు పోస్తే జ్వరం తగ్గిపోతుందట. చెమటలు పట్టడానికి మందివ్వండి" అన్నాడు రోగారావు, డా॥ జోగారావుతో.

"సరే అలా ప్రక్కన కూర్చోండి. బిల్ వేసిస్తాను" అన్నాడు డా॥ జోగారావు.

–బి. విజయ్‌కుమార్ (అచ్చంపేట)

సరస్వతి తమ గది కష్టపడి సర్దుకుంది. భర్తచేత పోరుపెట్టి డబుల్‌కాట్, ఫాన్ తెప్పించింది. నేలమీద తివాచీ వేసింది. ట్యూబ్ లైట్ బిగించింది.

ఇక్కడికి వచ్చాక పుట్టింటికి రెండు పెద్ద ఉత్తరాలే రాసింది తన అనుభవాలు వర్ణిస్తూ.

చిన్నాగారు, జయమ్మ ధైర్యం చెబుతూ ఉత్తరాలు రాసారు. వారికి కావల్సింది కూతురు మానసిక తృప్తి కాదు. లౌకిక పరిస్థితి. 'మంచి సంబంధం చేశాం' అన్న తృప్తిలో వున్నారు. పాడిపంట, వంశం, గౌరవంకల కుటుంబంలో కూతుర్ని పడవేశాం! చాలు! కూతురు చెబుతున్నవి చిన్న పిల్లల చేష్టలుగా స్వీకరించారు. నెమ్మదిగా అలవాటు పడుతుం దనుకున్నారు.

రెండు నెలలయినా సరస్వతి అలవాటు పడలేదు ఈ వాతావరణం మీద అంతులేని కసి ఏర్పడింది!

జీవితంమీద విసుగు కలుగుతోంది. మార్పులేని ఉన చక్రం. నిన్నలాగే నేడూ, రేపూ, ఇలా ఎన్నాళ్ళు?

ఏమీ తోచడంలేదు. రేడియో-టేప్‌రికార్డర్-పుస్తకాలు ఆమెకి తృప్తి నివ్వలేదు!

ఇంట్లో మనుషులూ అసంతృప్తి కల్గిస్తున్నారు. కృష్ణ ప్రొద్దుటేపోయి రాత్రిగాని రాడు. శాంత చంద్రం స్కూలుకి పోతారు. వాళ్ళున్నా వారి తింగరవాగుడు ఆమె భరించలేదు. సరస్వతికి పనిపాటలూ తక్కువే. అత్తగారు పార్వతమ్మ పూర్వకాలం మనిషి. మడి, దడి అంటూ రెండు పూటలా ఆమె వంట చేస్తుంది. సరస్వతికి ఏమీ చెప్పదు!

మరోనెల గడిచింది. కొత్త కోడలు పాత కోడలయింది. పార్వతమ్మకి కోడలి పట్నం పద్ధతులు ఏమీ నచ్చడం లేదు. తనలాగే కోడలూ వుండాలని ఆమె తాపత్రయం. తను నేర్చుకున్న పద్ధతులూ, ఆచారాలూ సరైనవి.

వీటికి వారసురాలిగా సరస్వతి నేర్చుకోవాలి. నిలబెట్టాలి.

సరస్వతికి అత్తగారో చాదస్తపు మున లక్ష్మిగా కనిపిస్తోంది. బావిలోని కప్ప!

సరస్వతికి పొద్దెక్కి లేవడం అలవాటు పార్వతమ్మ యిన్నాళ్ళు ఎలాగో భరించింది.

ఓ రోజున సరస్వతి లేచేసరికి ఏడున్నర అయింది. బ్రష్ తీసుకొని బావి దగ్గరకి నడిచింది. పార్వతమ్మ స్నానంచేసి తులసికోట దగ్గరుంది.

"ఈ యింట్లో అందరూ దాసీ ముండననుకుంటున్నారు నన్ను. అన్నీ నేనే ఏడ్వాలి? ఎవరికీ పట్టదు."

తను లేటుగా లేచినందుకని తెల్సు. "రేపట్నుంచి పెందరాళే లేస్తాను అత్తయ్యగారూ!!"

"నువ్వు లేచి వచ్చేం ఉద్ధరించాలమ్మా" చీత్కారంగా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది ఆవిడ.

సరస్వతికి ఎంతో బాధనిపించింది. ఏడుపు వచ్చింది. రాత్రి భర్తతో చెప్పింది.

"అమ్మ చెప్పినట్లు విను. ఆవిడ చాదస్తంగా ఏమయినా అన్నా పట్టించుకోకు!" అన్నాడు కృష్ణ. మెడికల్ జర్నలే చదువుకుంటూ.

చెప్పడాని దండగ. బాధగా దూరంగా జరిగి పడుకుంది. తన సంచలనాన్ని ఏమాత్రం పంచుకోలేని మనిషి.

అలారం పెట్టుకుని ఆరుగంటలకే లేచింది పార్వతమ్మ నడవాలో కూర్చుని చల్ల చేస్తోంది. ముఖం కడుక్కొని "నేను పెడతానండి కాఫీ" అంటూ కుంపటి వెలిగించింది.

కాఫీ కాస్తుండగా చెయ్యి కాలింది. అయినా లెక్క చెయ్యలేదు. మామగారికి, అత్తగారికి యిచ్చింది. యింకా పిల్లలూ, కృష్ణా లేవలేదు. తను త్రాగింది.

"కాఫీ బాగుందేవ్! కోడలు కాచిందేమిటి?" అగ్నిహోత్రం స్నానానికి పోతూ అడిగాడు.

"పొడుం, పాలు ఎక్కువ పోస్తే సరి. ఎందుకు బాగోవు ఇలాగయితే కావాలు చేసి పస్తే" పార్వతమ్మ పాగదీసింది.

సరస్వతికి చివుక్కుమంది. ఎలా చేయాలో చెప్పవచ్చు కదా! ఆ వెటకారాలు దేనికి?

కృష్ణ లేచేసరికి టిఫిన్ తయారుగా వుంచింది చేసి. కృష్ణ తొమ్మిదింటికి టిఫిన్ తీసుకుని వెళ్ళిపోతాడు. హాస్పిటల్ రెండు

HEMSON TRANSISTORS

Built with infinite care & matched components to excel in quality, performance & reliability

ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, గోవా అంతటా డీలర్ల వద్ద లభించును

ఉత్పత్తి చేయువారు:

హెమ్‌సన్ ఎలక్ట్రానిక్స్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

4-3-821, బాలంక్ వీధి, హైదరాబాద్

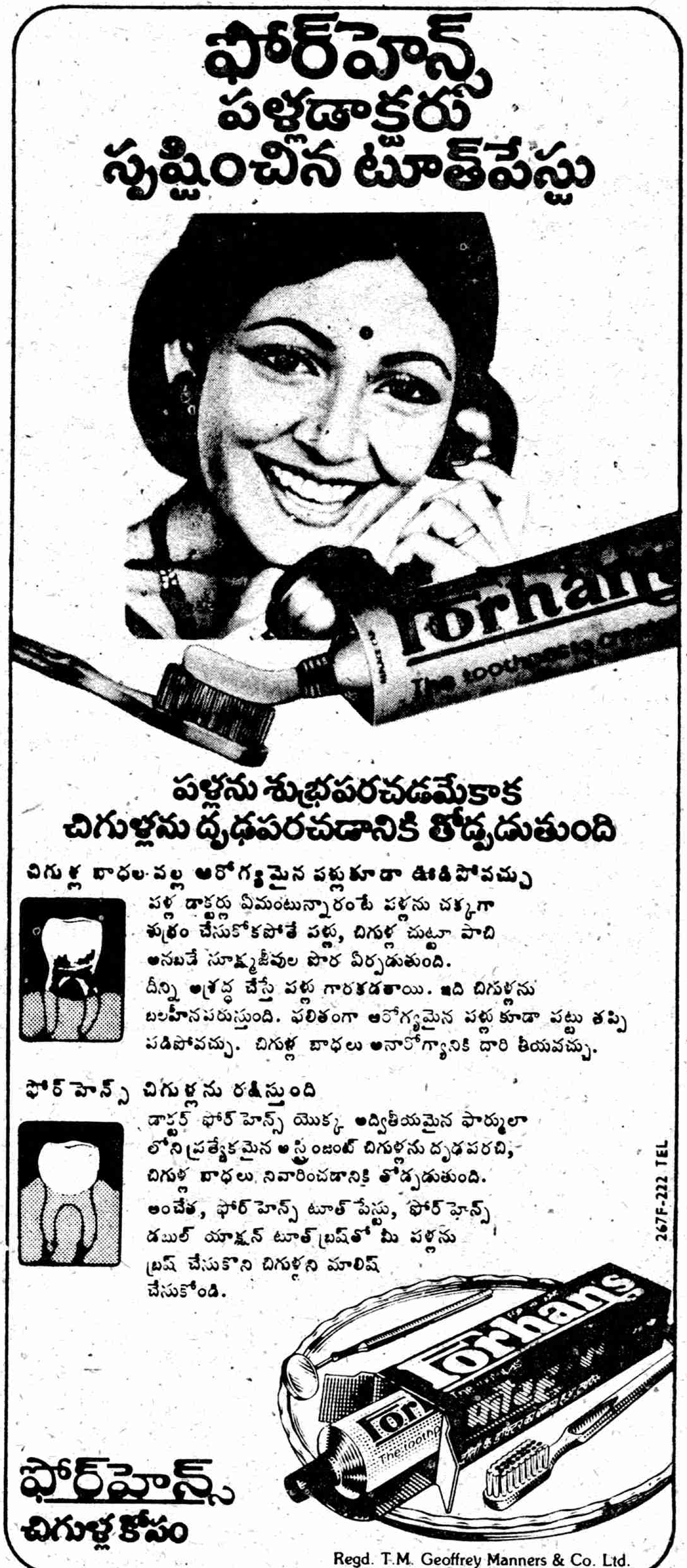

చట్నీ

"టమోటా చట్నీ ఎలాచేయాలండీ?" అడిగింది కెమిస్ట్రీ మేడమ్ కమలను, పార్వతి.

"ఏముంది? 234 గ్రా. టమోటా ముక్కలను 62 గ్రాముల పచ్చిమిరప కాయలను, ఒక పాత్రలోకి తీసుకుని దాన్ని 80 డిగ్రీల సెంటిగ్రేడు ఉష్ణోగ్రతలో అయిదు నిమిషాల 30 సెకన్ల పాటు వుంచాలి. దానికి 35 గ్రాముల ఉప్పు, 20 గ్రాముల పసుపు, 40 గ్రాముల చింత పండు కలిపి తాలింపు పెట్టాలి" అంది కమల.

—జి.వి.హెచ్. ఫణిప్రసాద్
(గోదావరిఖని)

మైళ్ళ దూరంలో వుంది. మధ్యాహ్నం క్యారేజీ వెళుతుంది.

"ఉప్మాలో ఉప్పు ఎక్కువయిందమ్మా" అన్నాడు తల్లితో.

"నీ పెళ్ళామే చేసిందిరా నాయనా".

"నీకు రాని పనులు చెయ్యకు సరస్వతీ! అమ్మ చూసుకుంటుందిగా." అన్నాడు కృష్ణ వెళ్ళిపోతూ!

కొడుకు తనని సమర్థించడం ఆవిడకి తృప్తిగా వుంది. కాని సరస్వతి? ఆమెలో చెలరేగే ఘర్షణ గుండాల మాట

భర్తకూడ ఆమెకి ఆత్మీయుడిలా తోచడం లేదు. కృష్ణ జీతమంతా తల్లిచేతిలో పోస్తాడు. కావలిస్తే ఆమెనే అడుగుతాడు! రాత్రి రాగానే స్నానం చేసి అన్నం పెట్టమ్మా అంటాడు. పార్వతమ్మ దగ్గర కూర్చుని తినిపిస్తుంది. పెదదామని సరస్వతి ముందుకు వచ్చినా పార్వతమ్మ పనినివ్వదు. సరస్వతి కొంచెం కోపు వింత పెట్టదేమోనని ఆవిడ భయం.

మిగిలినవారంతా ఒక్కటి.... సరస్వతి వేరు. దీనివల్ల దూరం పెరుగుతోంది. సరస్వతికి అందరిమీదా ఆత్మీయతాభావం, గౌరవం పోయినాయి. ఎదురొక్కవాలనిపిస్తోంది.

ఏదో పండుగరోజు. కృష్ణ యింటి దగ్గరే వున్నాడు. భోజనాలయ్యాక శంభం, శాంత క్యారమ్స్ తెచ్చి 'ఆడుకుందాం అన్నయ్యా' అన్నారు. కృష్ణ పిక్కలు సర్దుతూ "మీ వదిన కూడ ఆడుతుందేమో?" అన్నాడు.

"వదినకి రాదన్నయ్యా. మనమే ఆడు

మీరే!

ఒక ఆసామీ సెలూన్‌కు వెళ్ళాడు. గడ్డం చెయ్యమన్నాడు.

కాస్సేపయ్యాక "ఇంకో కత్తి వుంటే ఇలా ఇయ్యి" అన్నాడు.

"ఏం మీరే చేసుకుంటారా?" అడిగాడు సెలూన్‌లో ఓ వ్యక్తి.

"అబ్బే.... ఆత్మరక్షణ కోసం" చెప్పేడా ఆసామీ.

—వి. విజయ్‌కుమార్ (అచ్చంపేట)

కుంటాం" అంది శాంత.

"ఈ పాటికి అవిశ స్ప్రిపోయే వుంటుంది" అంది పార్వతమ్మ.

పిల్లలు వచ్చారు. సరస్వతికి విసుగొచ్చింది. ఆమె గదిలో వుంది. భర్త దగ్గరేవుండి ఏమీ అనలేకపోవడం కోపం కల్గించింది. తనేలోకువ అయ్యింది అందరికీ.

మూడు గంటలకి ఆట అయిపోయింది.

"టీ పెట్టు సరస్వతీ!" కృష్ణ లోపలికి వచ్చాడు.

"మీ అమ్మగారు లేరా?"

"నువ్వు పెట్టరాదూ"

"విసుగ్గా లేచి వెళ్ళింది. పార్వతమ్మ యింట్లో లేదు. పొరుగింటికి పెత్తనానికివెళ్ళింది. అగ్నిహోత్రం పట్నం వెళ్ళాడు.

టీ కాచి తెచ్చింది. "శాంతా! వచ్చి టీ తీసుకోండి!" పిలిచింది. వారింకా క్యారమ్స్ ఆడుకుంటున్నారు. "ఇలా తే వదినా!" అన్నారు

"వచ్చి తీసుకోండి. ఎవరూ తెచ్చి యివ్వరూ!"

సరస్వతి కోపంగా వుందని "సినిమాకి వెళదామా?" అన్నాడు కృష్ణ వచ్చి.

"మీ అమ్మగారి ఆజ్ఞ కావాలిగా!"

"అమ్మ ఏమనదు. తయారవు!"

శాంత, భద్రం, కూడ వస్తామన్నారు. భర్తని పక్కకిపిలిచి "వాళ్ళొస్తే నేనురాను. వెళితే మనిద్దరమేపోవాలి. ఆ మేళంతోరాను" చెప్పింది.

కృష్ణ తమ్ముళ్ళి, చెల్లెళ్ళి సముదాయించి చెరో పావలా యిచ్చాడు. ఇద్దరూ సినిమాకి వెళ్ళారు.

'మమ్మల్ని తీసుకెళ్ళలేదే' భద్రం తల్లి రాగానే నేరంగా చెప్పాడు!

పార్వతమ్మకి యిది ఉపద్రవంగా కనిపించింది. కొడుకు దూరమైపోతున్నాడు. కోడలి పక్షమయిపోయాడు.

సినిమానుంచి రాగానే అలవాటుగా "అన్నం పెట్టమ్మా" అన్నాడు కృష్ణ.

"మాడి అయ్యాయి. నీ పెళ్ళాన్ని పెట్టమను" అంది విసుగ్గా.

మర్నాడు కూడా కృష్ణ పలకరించినా పార్వతమ్మ ముభావంగా మాట్లాడింది. సరస్వతి గమనిస్తోంది అంతా.

పెళ్ళిలో అన్న కొత్తచీర కట్టుకుంది. శాంత అడిగింది "కొత్తదా వదినా"

"నిన్న మీ అన్నయ్య కొన్నారు రెండు వందలు!"

శాంత వెళ్ళి తల్లికి చెప్పింది. ఆవిడ భగ్గుమంది. రెండొందలు పెట్టి అనవసరంగా చీరా! ఇలాగే పాడుచేస్తున్నాడా దాని మాటల్లో పడి!

కృష్ణమీద విసుగు ఎక్కువైనా అది పూర్వంలా ఏ పనీ చెయ్యటం లేదు. 'నీ పెళ్ళాంతో చెప్పు కావాలంటే' అంటోంది వెటకారంగా!

"అమ్మ మారిపోయిందే" అనుకున్నాడు కృష్ణ.

ఇవన్నీ సరస్వతి కనిపెడుతోంది భర్త దగ్గరివాడు అవడానికి మంచి అవకాశం!

"మీ రంటే అమ్మ మండిపడుతోంది. ఆవిణ్ణి వదిలి ప్రాకులాడతారెందుకు?"

సరస్వతి భర్త దగ్గర వాళ్ళమీద అవీ యివీ చెప్పింది మనసు విరిగేలా చేసింది!

కృష్ణకి తనవాళ్ళమీద విముఖత్వం.

భార్యకి దగ్గరివాడయ్యాడు

ఇదే సరస్వతి కోరుకునేది! ఇన్నాళ్ళు కలవరించిన కోరిక! ఎదురుచూసిన కల!

పూర్వం భద్రం, శాంత, వదినా' అంటూ తిరిగేవారు పార్వతమ్మ వాళ్ళని మాట్లాడవద్దని శాసించింది. గదిలోకికూడా రావటం లేదు

మనుషులమధ్య వైషమ్యం.

ఆరోజు కృష్ణకి జీతాలు వచ్చినాయి. ఇంటికి రాగానే చొక్కా విప్పి ముఖం కడుక్కొందుకు వెళ్ళాడు.

సరస్వతి జేబులోని జీతం తీసింది. కృష్ణ అప్పుడే వచ్చాడు. "అమ్మకివ్వు జీతం" అన్నాడు.

సరస్వతికి అలా చేయటం ఇష్టం లేదు. బింకంగా తీసుకుని బీరువాలో పెట్టింది.

పార్వతమ్మ కండ్లారా చూస్తోంది.

"మీ అబ్బాయిగారి జీతం" అంది కసిగా.

"వాడిక్కావాలి ముందు చెల్లెళ్ళా!"

పార్వతమ్మ పౌరుషంగా పళ్ళు కొరుకుతూ

"నీకు తెలియదు."

"నాకు అన్నీ ఏది ఎక్కడ వడ్డించాలో తెలుసు! తెలియనట్లు నాటకం ఆడకు! ఈ పెత్తనాలు నాకేం అక్కర్లేదు."

పార్వతమ్మ దాకా మాటలే తీసుకోనేదే. కాని సరస్వతి ఆ పని చేయలేదు. డబ్బు తీసుకెళ్ళిపోయింది.

ఆ నెలకి కావల్సిన వస్తువులన్నీ సరస్వతే తెప్పించింది! కృష్ణ ఏమీ అనలేదు!

ఆ రోజు ఏకాదశి. పార్వతమ్మ ఉపవాసముంటుంది. సరస్వతి బత్తాయి పళ్ళు, అరటి పళ్ళు, కొంది ఆవిడకోసం.

పార్వతమ్మ పత్తులు చేసుకుంటూ పళ్ళని దూరంగా విసిరేసింది. "తిండిలేకపోతే చచ్చిపోను. పెట్టే ముగ్గులు పెడుతూనేవున్నావు. పైకి సంగినంగి వేషాలు!"

ఆ సంఘటనకి నొచ్చుకుంది. పొరుగింటి వాళ్ళు ఒకరిద్దరు అక్కడవున్నారు. "అలాంటప్పుడు విసరడం? ఏంచేశానో చెప్పండి దిద్దుకుంటాను" అంది వినయంగా కోపాన్ని అణచుకుని

పార్వతమ్మ అరచింది "నాతో మాట్లాడక్కర్లేదు వెళ్ళు...

ఏమీ లేనప్పుడు అరవడం దేనికి?" ఎదుర్కొంది.

"చూశావా సుబ్బులమ్మా ఇది వరస. దేనికీ నోరు ఎత్తనీయదు ముష్టిముండలా తయారయ్యాను!"

పార్వతమ్మ ఏడుస్తూ గోలగా ఫిర్యాదు చేసింది. కృష్ణ ఇంట్లోనేవున్నాడు. బయటికి వచ్చాడు "పెద్దావిడతో నీకు వాదనలు దేనికి?" పెళ్ళాన్ని గద్దించాడు.

"నేనేమనలేదు అంతా మీ అమ్మగారే అంట..."

"నోర్ముయ్!" సరస్వతి చెంపలు వాయించాడు!

సరస్వతి ఏడుస్తూ తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది పార్వతమ్మ కళ్ళు చల్లబడినాయి! సాయంత్రమైనా ఆమె గదినుంచి బయటికి రాలేదు. మంచంమీద పడుకునివుంది!

రాత్రి కృష్ణవచ్చాడు. "అన్నం తిందాంరా!"

నాకు ఆకలిలేదు మీరు తినండి"

"ప్లీజ్!"

సరస్వతి భర్తకి మాత్రం పెట్టింది. తాను తినలేదు. చాపదిండు తీసుకుని క్రిందపడుకుంది.

భార్యకి బాగాకోపం వచ్చిందనుకున్నాడు. తనూ చాపలోకివచ్చాడు "పైకిరా! నడుం నొప్పి చేస్తుంది"

"నా ఏడుపేదో నేను ఏడుస్తాను"

"మధ్యాహ్నం నేను చేసింది తప్పే సరస్వతి దానికి సిగ్గుపడుతున్నాను. ఇలాంటి పరిస్థితి మరోసారిరాదు"

"ఏం చేసినా భరించేది పెళ్ళామే! మీ అమ్మ మీ ప్రయోజకత్వం చూసి సంతోషించి వుంటుంది. అదే మీకు కావల్సింది"

"ప్లీజ్! తప్పంటున్నాగా"

"మీరు చేసిందేం తప్పుకాదు. నాతో అనవసరంగా మాట్లాడకండి. పడుకోండి"

చలిరాత్రి...అందమైన భార్య దగ్గర వుండీ కూడా ఒంటరిగా గడపడం కృష్ణకి చేతకాలేదు.

ఎన్నో రాత్రుల్లా బతిమాలేడు.

ఆమె కరగలేదు. తన ఆయుధం ఆమెకి తెలుసు దాని స్థిరంగా ప్రయోగించింది.

భర్తకి మౌనంగా పనులు చేయడమే. మాట్లాడటంలేదు! అలాంటి రాత్రులు నాలుగు గడిచాయి.

కృష్ణ పూర్తిగా వ్యామోహితున్నాడు.

ఏం ?

"ఇన్నాళ్ళూ హీరోగారి మేకప్ ఒక్క పూట పట్టేది. ఈవేళ పదిహేను నిముషాల్లో అయిపోయిందేం?" అడిగాడు రంగా, మేకప్ మేన్ని.

"ఈ సినిమాలో ఆయన కిలాడీ వేషం వేస్తున్నారులే ...." చెప్పాడు మేకప్ మెన్.

—నీలం రాజు (తుంగభద్ర డాం)

"ఇకనుంచి పూర్తిగా నువ్వు చెప్పిందే వింటాను. నన్ను నమ్ము సరస్వతీ! నిన్నే మననూ!"

"చూస్తాగా....బోర్ కొడుతోంది. ఎటైనా పోయివద్దామా నాలుగు రోజులు!"

"రేపు హైదరాబాదు వెళుతున్నాను ఆఫీసు పనిమీద. నువ్వు కూడారా! తిరిగివద్దాం"

ప్రయాణమై బయలుదేరుతూండగా చెప్పాడు అత్తగారితో అదికూడా మాట్లాడలేదు.

సరస్వతి మరి చెప్పలేదు!

వారం రోజుల తరువాత ఇంటికి వచ్చారు. కృష్ణ వెంటనే హాస్పిటల్‌కి వెళ్ళిపోయాడు.

"ఏమిటో నమ్మా! పిల్లకాలం దాపురించింది. మొగుడ్ని వెంటేసుకుని తిరగడం మనం యిలాంటివి ఎరుగుదుమా?" పార్వతమ్మ పొరుగింటావిడతో చెబుతోంది

తిరిగి గొడవలు- వెనక వాతావరణం: ఈ వారం రోజులూ హాయిగావుంది అనుకుంది సరస్వతి.

సరస్వతి తాను కొనితెచ్చిన ఆట వస్తువులు చిత్రం శాంతలకి యిచ్చింది. వాళ్ళు తీసుకోలేదు.

"తెచ్చావులే మహా" ముఖాలు మాడ్చుకుంటూ వెళ్ళిపోయారు.

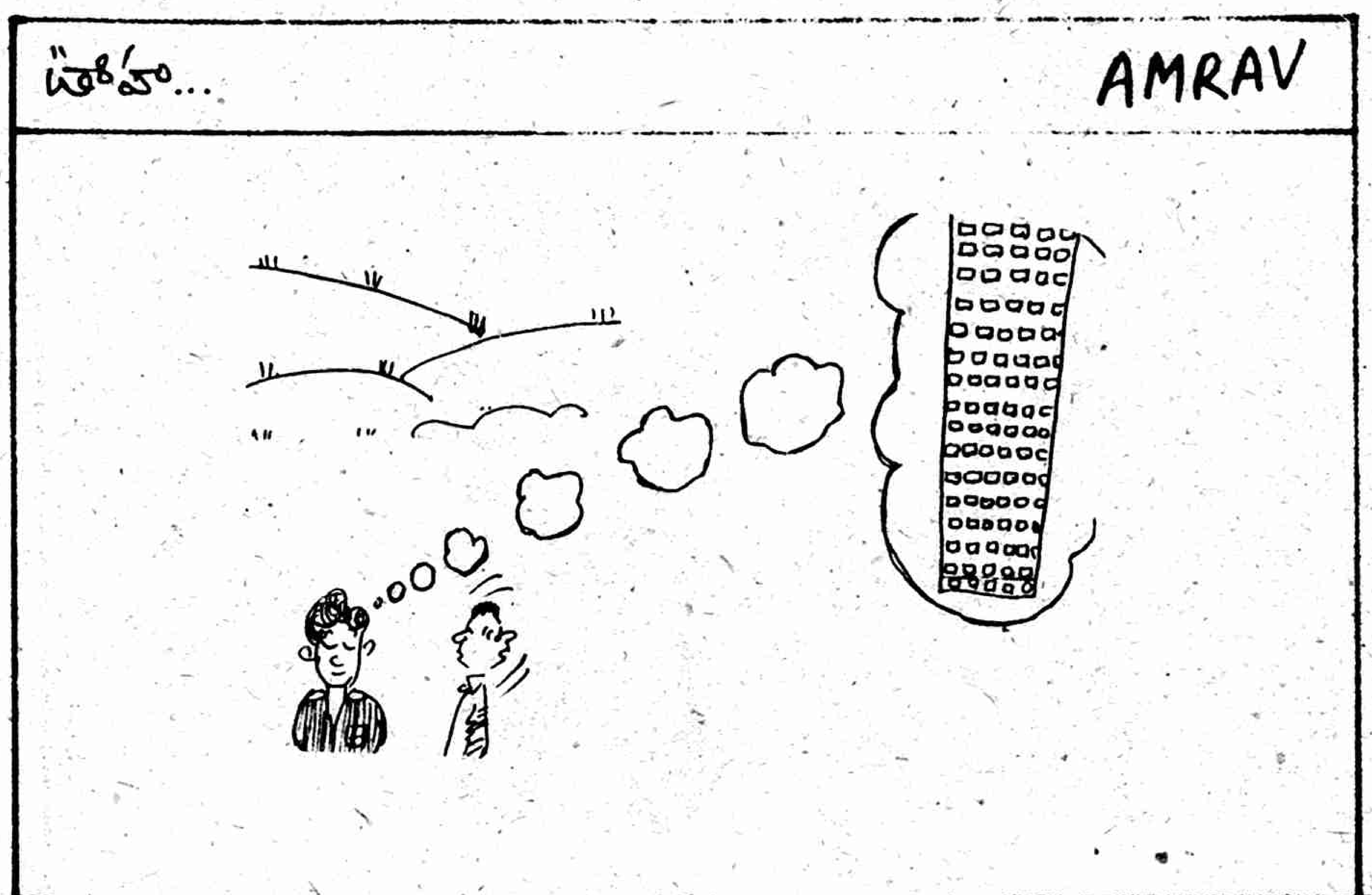

ఎలా?

ఆసంపారావు హఠాత్తుగా మూడంతస్థుల మేడ కట్టించాడు.

ఇన్‌కమ్ టాక్సు వాళ్ళ అనుమానం వచ్చింది. విచారించడానికి వచ్చారు. ఆ టైమ్‌లో ఆనందరావు ఇంట్లో లేడు.

"మీవారు ఇంతపెద్ద బిల్డింగు ఎలా కట్టించారు?" అడిగారు.

"షాపులో సిమ్మెంటు కొని" తక్కున చెప్పిందా ఇల్లాలు.

—ఎమ్. ప్రసాదు (విశాఖపట్నం)

పిల్లలు అలా చేయడం ఆమెకి తిక్క రేగింది. ఆ పూటనుంచే వాళ్ళని వంటకించడం మానుకుంది. గ్రామనౌఖరుచేత టిఫిన్ తెప్పించుకున్నా, వాళ్ళకి పెట్టలేదు.

శాంత, భర్త్రం సి ఐడి.ఇ. వదిన మీద తల్లికి నేరాలు మొయ్యాలనేవారి పని పార్వతమ్మ అక్కడ్నించి తిట్టు-సాధింపులూ!

సరస్వతి ఆపెడ్ని పూర్తిగా లెక్కచెయడం మానుకుంది. ఇన్నాళ్ళుపర్యాపేక్షతో అంతా సత్రియ పడింది. ఇక ముసుగు వదిలేసింది. తన పనులు ...భర్త పనులు అంతే మిగతావి పట్టించుకోవడం మానేసింది. కృష్ణ హాస్పిటల్‌కి వెళ్ళగానే స్నానం చేసి ఏపుస్తకమో పట్టుకుని కూర్చుంటుంది.

పార్వతమ్మ దేనికయినా రేకపేస్తే,

"నేను చేస్తే మీరు నచ్చదు. అక్కడినుంచి సాధింపులు! మాటంటే నేను పడను. మీరే చేసుకోండి."

స్పష్టంగా చెప్పేసింది.

పార్వతమ్మకి నెపరు తిరగలేదు. తన పెద్దరికం పోయిందని గోలపెట్టి వూళ్ళో నలుగురికీ చెప్పింది.

"ఇది మనయింటి విషయం వూర్లోవాళ్ళు ఆపుస్తారా తీరుస్తారా? ఇంటి విషయాలు వీధెక్క చెప్పకండి, బాగోదు"

అన్నది అత్తగారితో.

కోడలిలో మరో కొత్తమనిషి కనిపించిందావిడకి. "నీ పెళ్ళాం ఒక్క పనిచేయడం లేదురా!" అంది కొడుకుతో.

"చెబితే ఎందుకు చేయదమ్మా. ఇలాంటివి మీరూ మీరూ చూసుకోండి నేనేం చెబుతాను." అన్నాడు కృష్ణ

పార్వతమ్మ తీవ్రమైన అవమానం పొందింది కోడలిముందు ఓడిపోతున్నాననుకుంది. కోడలి విజయం ఆమెకి సరిపడని విషయం. మాటలతో ఎదుర్కోవడం ఆమెకీ కష్టంగానే వుంది.

కృష్ణలేని ఓ మధ్యాన్నం నాలుగు గిన్నెలు, చెంబులు వదేసి, రాత్రి నుంచి నువ్వు నీ మొగుడూ వేరే వండుకుని తినండి. మీకందరికీ వండివార్చే ఓపికలేదునాకు" అంది.

"అలాగే చేద్దాం"

పార్వతమ్మ వంటింటిలో మధ్యగా తడిక కట్టించింది. రాత్రి వంట చేసి భర్తకి పెట్టింది. గదిలోకి పోయాక ఇక్కడ వేరుగా వుండి దెబ్బలాడుకునే కంటె ఎక్కడికయినా పోదాం. ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకోండి" అన్నది సరస్వతి

కృష్ణకి నచ్చింది. "ప్రయత్నిస్తే అవుతుంది"

"తొందరగా ప్రయత్నించండి. బయటపడటం. ఈ దెబ్బలాటలతో విసిగిపోతున్నాను"

తెల్లవారింది కొడుకువచ్చి బతిమాలతాడనుకుంది పార్వతమ్మ 'వేరుగా వుండను, నీతోటే వుంటాను. అంటాడని తను షరతులు పెట్టవచ్చుననుకుంది అలా ఏం జరగలేదు! పార్వతమ్మ మరోసారి ఖంగుతింది.

సరస్వతి విప్పీ చీరతో వంటచేయడం చూసి తడక అవతలనుంచి గుణగడం ప్రారంభించింది. సరస్వతి మషాలాకూర వండుతోంది అత్తగారూ! కాస్త కూర యిస్తాను రుచి చూస్తారా! తింటే వదలిపెట్టరు

"ఆ మైల కూడు నాకేం అవసరంలేదు."

"పొయ్యి వేరయింది. ఇక మా సంగతి కలుగజేసుకోకండి. మీ మాట క్షేమం తలపెడుతున్నామా? మీకు పోట్లాడాలని సరదాగా వుంటే మరో మనిషిని చూసుకోండి. నాకిలాంటివి యిష్టముండవు. ఎవరి హద్దుల్లో వారుండాలి! నా చేత చెప్పించుకునేలా చెయ్యకండి. పెద్దరికం పోయిందని ఏడుస్తారు. వయసులో పెద్ద కాదు గొప్ప, వివేకంలో"

"బుద్ధివచ్చిందా ఆ కపిల్ల జోలినీకెందుకే?" అగ్నిహోత్రం భార్యని తిట్టాడు

కృష్ణకి పదిరోజుల్లో ఏలూరు ట్రాన్స్‌ఫరయింది. అక్కడికిపోయి జాయినయి, యిల్లు చూసి వచ్చాడు.

"శొంపని విడదీసిందమ్మా మహాతల్లి!" పార్వతమ్మ అమ్మలక్కలతో చెప్పి వాపోయింది.

సామాను సర్దుకుని కృష్ణ, సరస్వతి బయలుదేరారు.

పార్వతమ్మ మాట్లాడలేదు. కోడలి చెయ్యి పైనయిపోయింది. ఇది ఆమె బాధ.

రెండ్రోజులు పట్టింది సామాను సర్దుకుని కొత్త యింటిలో స్థిరపడడానికి

సరస్వతికిపుడు ప్రశాంతంగా వుంది అడవిలో నుంచి బయటపడింది. అత్తపోరు తప్పింది.

అనుకున్నది సాధించింది. ఆ పల్లెకి యిక పోనక్కరలేదు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. ఎవరి అజమాయిషీ వుండదు.

స్వతంత్రం వచ్చింది.

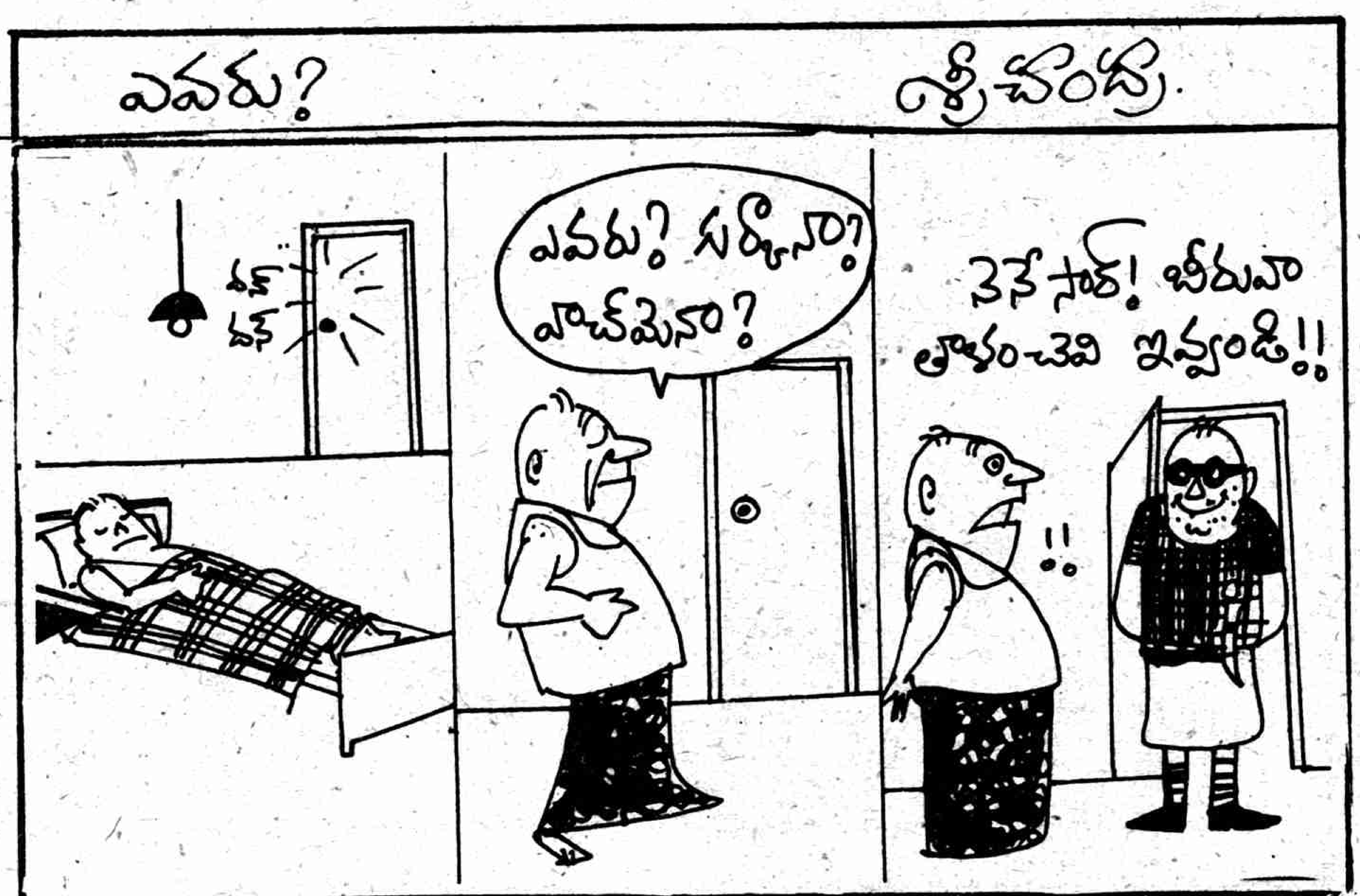

రెండు నెలలు గడిచాయి.. ఓ సాయంత్రం ఉత్తరం వచ్చింది. శాంత రాసింది. విప్పి చదివింది.

"అన్నయ్యా!

అమ్మకి జ్వరం వస్తోంది లేవడం లేదు. నాన్నగారు పొలందగ్గర పడిపోయారు. ఆయనా లేవడంలేదు. నీకు ఉత్తరం రాయమన్నారు. నువ్వోసారి రా అన్నయ్యా! నాకు పరీక్షలు దగ్గర వస్తున్నాయి! నువ్వు వెంటనే వస్తావు కదూ!

శాంత."

సరస్వతి ఆ ఉత్తరాన్ని చింపి అవతల పడేసింది. భర్తకీ చెప్పలేదు.

ఆ మనుషుల వాసన ఆమె భరించలేదు.

.... కథని ఈ క్రాస్‌రోడ్‌లో ఆపివేస్తున్నాను. ఇందులో ప్రధాన సమస్య కొత్త కోడలిరాక!

పెళ్ళి ఇద్దరి జీవితాల్ని కలిపేముందు, రెండు కుటుంబాల్ని కలుపుతుంది. సొంత పద్ధతులూ, విభిన్న వ్యక్తిత్వాలు సమస్యలని తేవచ్చును. ఆ వచ్చే వ్యక్తిని పరాయిగా చూస్తే ఆమెలోనూ అలాంటి భావాలు రేకెత్తుతాయి! ద్వేషం పెంచుకుంటుంది.

స్నేహంతో, అనురాగంతో తమ ఇష్ట ఓ వ్యక్తిగా ఒద్దికగా నేర్పుగా మసులుకుంటే ఆ కొత్త చుట్టం పరిసరాలనికూడా మరిచి, మనుషుల మాధుర్యంలో పడుతుంది! మనల్ని కంటికి రెప్పలా చూసుకుంటుంది! ఆమె ఎవరోకాదు మన ఆత్మీయురాలు.

ఆ వచ్చే వ్యక్తిని ముందర మనం మర్యాద చేయాలి! మన పద్ధతులూ, ఆచారాలే గొప్పవని చిన్నబుచ్చకూడదు అలాంటప్పుడు కొత్త కోడలిరాకతో కొత్త సమస్యలు రావు.

మనమంతా అలా చేయగలగాలి.

చెయ్యలేమా?

*

మతిమరుపు

"డాక్టరుగారూ: నాకు కొన్నాళ్ళనుండీ మతిమరుపు జబ్బు పట్టుకుందండీ..... ఎలాగయినా మీరు నయం చెయ్యాలి" అన్నాడు గంగారామ్.

"అలాగే.... ముందుగా ఫీజు చెల్లించండి. ఆ తరువాత పరీక్ష చేస్తా" అన్నాడు డాక్టరు.

—యు యు. ఉరుకుందు (ఎమ్మిగనూరు)